

taar toevoegden¹ waarvan de strekking was dat de regering op Vorrinks voorstellen ten aanzien van de zendverbinding en het gezag in overgangstijd *niet* moest ingaan: de 'rapporteur' (Vorrink) had geen overleg gepleegd; er bestond inderdaad een Grootburgercomité, maar anderen, 'die zich daartoe (terecht of niet) *de jure* bevoegd achtten', waren met 'soortgelijke werkzaamheden' bezig; er zou dus, aanvaardde men Vorrinks denkbeelden, 'grote verwarring' ontstaan, temeer wanneer 'de rapporteur' 'de 'Weg'' en 'de 'radio' onder zijn beheer zou krijgen; beter zou het zijn indien eerst nog eens 'overleg' gepleegd werd tussen vertegenwoordigers van a. 'kerken, voorm. pol. partijen enz.', b. 'leiding OD', c. 'leiding beheer v. 'onze' weg', d. 'enkele vertegenwoordigers v.d. ill. actie voor het ev. praktische werk.'

Jegens Vorrink speelden van Randwijk en Six open kaart: zij berichtten hem dat zij zijn nota gelezen hadden en stuurden hem afschrift van hun commentaar. Vorrink was des duivels. Hij zal, nemen wij aan, van Randwijk wel gezien hebben als een idealist die het abc van de politiek niet kende, en er zich over verbaasd hebben dat de hoofdredacteur van een christelijk-socialistisch illegaal blad als *Vrij Nederland* zich politiek gelieerd had aan de chef-staf van de OD, van wie Vorrink voldoende gehoord had om hem als een gevaarlijke sinjeur te beschouwen. 'Schimmelpenninck', zo vertelde hij later aan de Enquêtecommissie, 'was, naar mijn smaak, een eerlijk en onnozel man. Zó beschouwde ik Six niet en daarom heb ik in deze tijd angstvallig vermeden, contact met hem te leggen.'² Overigens maakte Vorrink zich over de pretenties van de OD niet al teveel zorgen: er was nu eenmaal 'tweemaal bericht uit Zwits.: Nat. Com. door regering erkend' – Vorrink vertrouwde dat de schriftelijke bevestiging niet al te lange tijd op zich zou laten wachten; daarna zou het Nationaal Comité een monopoliepositie bezitten waarvan het een effectief gebruik zou kunnen maken.³ Wenselijk was die bevestiging wèl. 'Men zei', zo gaf Vorrink jegens de Enquêtecommissie de stemming in het Nationaal Comité weer: 'wij zijn geautoriseerd, maar toch met het gevoel: wij hebben de OD nog niet helemaal de nek omgedraaid.'⁴

¹ Tekst: a.v., dl. VII a, p. 166-67. ² Getuige J. J. Vorrink, a.v., dl. IV c, p. 1737.

³ Het was aan het Nationaal Comité bekend dat in die tijd in christelijk-historische kring een studiegroep onder leiding van Bosch van Rosenthal bezig was een rapport op te stellen waarin uiteengezet werd hoe men in de overgangstijd bij het feit kon aansluiten dat de staat van beleg nog bestond. Na een vergadering van het Nationaal Comité op 26 augustus '42 noteerde Menten: 'Er is een gezelschap dat Staat van Beleg enz. bestudeert en nu een nota naar Londen zendt. Dezerzijds bezwaar tegen contact met Londen tegen ons in. Dat geeft verwarring aldaar. De B(oe)r zal daarom proberen de verzending te torpederen.' (Collectie-E. E. Menten). ⁴ Getuige J. J. Vorrink, *Enq.*, dl. VII c, p. 183.